

UČITELJ JE OVDJE I ZOVE TE!

ANĐELA JELIČIĆ

Teologija u Rijeci
Tizianova 15
51 000 Rijeka

Primljeno:
25. 5. 2006.

Stručni rad

UDK
25-053.5/6

Pod ovim se motom preuzetim iz Ivanova evanđelja (11, 28) održao ovogodišnji Susret hrvatske katoličke mladeži, u Puli i Istri 29. i 30. travnja. Susreti hrvatske katoličke mladeži održavaju se po uzoru na Svjetske susrete mladih od 1996. godine, kada je prvi takav susret održan u Splitu. No, redovno dvogodišnje okupljanje mladih zapravo je započelo u godini velikog Jubileja, 2000., kada se u Rijeci, na prvom »službenom« SHKM-u okupilo oko 5000 mladih. 2002. godine domaćinstvo je preuzeo Osijek, i susret je od jednodnevnog prerastao u dvodnevno okupljanje, taj put za 15 000 mladih. Šibenik je bio domaćin 2004. godine, a odazvalo se 20 000 mladih iz cijele Hrvatske i dijaspore.

Veliki izazov organizacije pao je 2006. godine na Biskupiju porečku i pulsku. Pripreme su trajale više od godinu dana, a sada, nakon svega, možemo zajedno s mons. Ivanom Milovanom, biskupom porečkim i pulskim zaključiti: »Dobili smo puno više nego što smo uložili. Mladi su imali prilike ohrabriti se u vjeri, što je iskazano i njihovim radosnim sudjelovanjem u bogoslužju. Ima smisla ulagati u mlade, mladi znaju oduševiti i ponijeti teret.« Velike pripreme, koje su zahvatile cijelu biskupiju istarskoga poluotoka, donijele su nov duh prije svega u naše župe, a mladi koji su se susretu odazvali iz cijele Hrvatske, BiH i dijaspore (ukupno 18 000 sudionika), svjedoče o radosti i plodovima iznimoga dvodnevnoga druženja.

Susrete organizira zajednički Ured za mlade pri HBK i biskupija domaćin, koja je ponijela najveći teret. Organizacijski odbor, na čelu s mons. Ivanom Milovanom, domaćim biskupom, pobrinuo se za svaki segment organizacije: formiran je pododbor za prihvat i smještaj tisuća mladih po svim istarskim župama, pododbor za medijsku prezentaciju i animaciju susreta, odbor za tehničku izvedbu samog programa u Areni, odbor za liturgiju i glazbu, katehetski odbor koji je pripremio kateheze (u izdanju Glasa koncila) koje su se provodile po grupama i školama u cijeloj Hrvatskoj kao priprema za susret. Članovi Organizacijskog odbora i njegovih pododbora bili su svećenici i laici iz Biskupije porečke i pulske, koji su se prvi put susreli sa zahtjevnim zadatkom organizacije SHKM-a. Veliki dio organizacije ponijeli su i Grad Pula i Istarska županija koji su nesebično stavili na raspolaganje tehničku podršku te sve gradske službe.

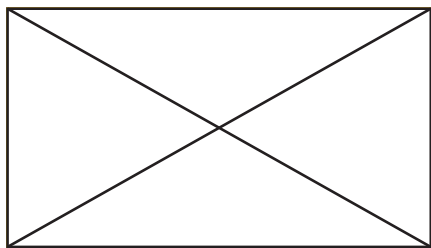
Održavanje susreta su pomogli: Vlada RH, Županija istarska, Grad Pula, Adris Grupa, Arheološki muzej Istre, Dobrovoljno vatrogasno društvo Pula, Elektroistra, Hrvatski telekom, Istarsko narodno kazalište, Zajednica Talijana Pula, Histria Festival, Rose Art Kaštelir, Pula promet, Pula parking, Turistička zajednica Poreč, Agrolaguna Poreč, Teming d.o.o. Varaždin, Istradrvo Poreč, Puris d.d. Pazin, Partner banka Zagreb, Hrvatske željeznice, Plava Laguna Poreč, Autocentar Poreč,

Istraplin Poreč, Concettino Poreč, Podravka d.o.o., Karton Pak Buzet, Tržnica Pula, Brioni Pula, Herculeana, Vatrogasna služba Pula, BAK, Prometna i Temeljna policija, Srednja medicinska škola Pula, Hrvatska vojska, istarski domovi zdravlja, gradovi i općine Istre...

Od brojnih institucija i pojedinaca koji su se uključili u organizaciju susreta i pomogli ga infrastrukturom ili financijski, na ovom mjestu treba kao zanimljivost istaknuti hrvatska cestovna poduzeća (Hrvatske autoceste, Autocestu Rijeka-Zagreb, Bina-Istru) jer su potpuno ili djelomično oslobodili cestarine sve autobuse koji su putovali na susret u Pulu.

Logo

Dva prepoznatljiva znaka Pule i Istre uvjetovala su i izgled znaka susreta, koji je kombinacija stiliziranog prikaza ribe i pulske Arene. Moto susreta »Učitelj je ovdje i zove te« (Iv 11,28) naglašava prostornu dimenziju (»ovdje«) susreta s Kristom, stoga je pulska Arena, kao prostor središnjeg dijela susreta, oblikovno stopljena u tijelo ribe, čime je značenje upotpunjeno: arena mladih u znaku Isusa Krista. Autor loga,

Mauro Ferlin, arenu prikazuje iz gornje perspektive što upućuje na prisustvo i pažnju nebeskoga Oca. Odabir svijetloplave boje simbolizira kraljevstvo nebesko, te mladost sudionika susreta na koju upuću-

je i upotreba slobodnijega linearnoga crteža. Na plakatima je dodatno naglašena dimenzija poziva koji Krist upućuje i odgovora mladih na taj poziv prikazom malih riba koje putuju prema Areni.

U središtu svega – mladi

Složena organizacija je zahtijevala predanost i inventivnost, polazeći prije svega od pitanja: kako našima mladima pružiti kvalitetan sadržaj koji će im cijele godine, a posebno za ta dva dana susreta, ostati u srcu kao istinska duhovna hrana?

Kao posebna priprema za susret, u Biskupiji porečkoj i pulskoj cijela je pastoralna godina posvećena mladima; 18. rujna 2005. proglašena je Godina mladih, okosnica koje su mjesečni biskupijski susreti mladih – ZEMI (Zajednička euharistija mladih Istre), na kojima se iz mjeseca u mjesec iz dekanata u dekanat (od sjevera prema jugu: Umag, Buzet, Pićan, Sv. Petar u Šumi, Labin, Vodnjan, Pula) okupljalo između 400 i 500 mladih. Treća nedjelja u mjesecu bila je tako obilježena katehezom, euharistijom i zabavno-rekreativnim programom, sve radi usmjeravanja prema velikom susretu u Puli. U organizaciju i animaciju tih mjesečnih susreta uključile su se brojne župe i zajednice, a spomenut ćemo samo neke: Framu sv. Ivana i Framu sv. Antona, udrugu KUMI, MI, neokatekumenske zajednice, Kerubine itd.

Humanitarni aspekt

Bitan segment mjesečnih okupljanja mladih u Istri, ali i nacionalnog susreta, jest naglasak na humanitarnom aspektu: htjelo se svakim susretom potaknuti mlade na humanitarno djelovanje. Stoga su organizirane prave male humanitarne akcije, kojima je svrha bila senzibilizirati mlade za potrebe njihovih vršnjaka.

Nacionalni je pak susret kao okosnicu svoje humanitarne akcije imao CD »I tvoja mala kap...« koji su priredili istarski autori i izvodači duhovne glazbe (Poklon, KUMI, Davor Terzić, Bruno Krajcar) u suradnji s poznatim gostima (Tedi Spalato, Gustafi, Putokazi, Meritas, En Face, Alen Vitasović, Čedo Antolić i drugi). Prihod od prodaje CD-a namijenjen je osnivanju Fonda za školovanje djece žrtava zlostavljanja. To se može učiniti i izravno na žiroračun Caritasa Biskupije porečke i pulske br. 2402006-1100139040 (poziv na broj 2000). Akciju je podržao i Hrvatski Caritas, a ona je samo dio jednoga većega projekta: Caritas Biskupije porečke i pulske otvara u Majmajoli pokraj Vodnjana kuću namijenjenu zbrinjavanju djece koja su bila žrtve zlostavljanja. To je prva institucija toga tipa u Hrvatskoj. Ne može se još govoriti o konačnim brojkama u vezi s prodajom CD-a, no treba napomenuti da se u startu nije krenulo s velikom nakladom.

CD se može kupiti u trgovačkoj mreži koju pokriva Aquarius records, online na www.studiomaratoni.hr, www.cedeterija.hr; te u knjizarama Verbum i Laudato...

Arena – veličanstvena euharistija

Sam susret u Puli i Istri održan je 29. i 30. travnja. Središnji dio organiziran je u Areni u Puli, 29. travnja, a svečanu sv. misu predvodio je kardinal Josip Bozanić, nadbiskup zagrebački, u koncelebraciji s 15 biskupa iz Hrvatske i BiH te s 270 svećenika. Taj se dan u Puli okupilo oko 18 000 mladih, najvećim dijelom iz Hrvatske. Od toga je 2 000 mladih bilo iz BiH, 600 mladih iz hrvatskih katoličkih misija u Njemačkoj i Austriji, te 80-tak mladih iz Vojvodine. Sv. mi-

si prisustvovali su i uzvanici: potpredsjednica Vlade Jadranka Kosor, dožupan istarski Marin Brkarić, gradonačelnik Pule Valter Drandić te predstavnici Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, Komisije za odnose s vjerskim zajednicama i drugi.

Program u Areni službeno je započeo u poslijepodnevnom satima s pretprogramom u kojem su se isprepletali glazba, duhovni poticaji i svjedočanstva. Tom prigodom, oduševljenoj su se i raspoloženoj mladeži u Areni obratili svojom glazbom grupe En Face i Meritas, Alen Vitasović, Bruno Krajcar, Poklòn, Kumi, Davor Terzić, Željka Marinović i Čedo Antolić. Svjedočanstvo vjere izrekli su, svatko na svoj način, Lino Červar, izbornik i trener zlatne hrvatske rukometaške reprezentacije, sportašica Jelena Vuković – parolimpijka, mladi glazbenik Rafael Dropulić – Rafo, kazališni redatelj Rene Medvešek i vlč. Ivan Filipović. Svoj doprinos atmosferi u Areni dali su i animatori Ureda za mlade pri HBK koji su svojom animacijskom točkom digli na noge i rasplesali cijelu Arenu.

Program je sadržavao i ekumensku notu: prisutne mlade su na veliki Taizé susret u Zagreb pozvali osobno brat Ulrich i brat Georg, koji su za ovu prigodu doputovali iz Taizéa u Pulu. U istom duhu u glazbenom dijelu programa nastupio je baptistički sastav »Kristina« iz Rijeke.

Ozračje oduševljenja i radosti stopilo se sa sabranošću koju je donio početak euharistije. Glazbenu animaciju sv. mise ponio je glazbeni sastav koji je okupio vrhunске glazbenike, profesionalce i amatere pod umjetničkim vodstvom Olje Dešića. Zbor od 100 pjevača okupio je mlade iz istarskih župa i zajednica kao i predstavnike pojedinih sastava iz cijele Hrvatske. Odabir pjesama pokazao se vrlo sretnim: htjelo se pjevati pjesme koje su inače poznate mladima kako bi svi mogli sudjelovati.

Posebna je pažnja posvećena prinosu darova: uz kruh, vodu i vino koje je prinijela

mlada obitelj Rakitovac sa svoje troje djece, i gore spomenuti CD kao znak onoga što mladi čine za svoje vršnjake u potrebi, i kroz jedan simbolički čin istaknute su i vrijednosti koje mladi žele njegovati: tradicija, ekologija, umjetnost... U prinos darova kao i u čitanja bili su uključeni predstavnici mladih iz svih biskupija i zajednica. Po završetku sv. mise Arena se opet rasplesala uz taktove grupa Sve boje ljubavi i Božja slava.

Nakon svega, u nedjelju 30. travnja po svim je župama u Istri gdje su mladi bili smješteni, program nastavljen zajedničkom euharistijom, ručkom i druženjem, nakon čega su gosti otišli svojim kućama uz mnoge dogovorene »uzvratne« susrete po Slavoniji, Zagorju, Dalmaciji... Treba reći da su se molbi za prihvata mladih po župama, u skladu sa svojim mogućnostima, odazvale gotovo sve istarske župe, njih

90-tak, tako da su mladi bili smješteni doslovno po cijeloj Istri. Za ilustraciju, Rovinj je prihvatio oko 1700 mladih, Lanišće (mjesto od 90 stanovnika na Čičariji) je ugostilo 150 mladih, župa Stari Pazin oko 500 mladih itd.

Medijski rad

Medijskoj prezentaciji susreta posvetila se velika pozornost: njome se bavio tim od 5 ljudi, tj. Podbor za medije Organizacijskog odbora SHKM. Mjesecima unaprijed zatraženo je medijsko pokroviteljstvo pojedinih hrvatskih medijskih kuća, a na molbu su pozitivno odgovorili u prvom redu Hrvatski katolički radio, Glas Istre, Glas Koncila, Radio Pula i Radio Istra, uz pojedine lokalne tv-postaje, Istarsku radio mrežu i mrežu radiopostaja koje preuzimaju program HKR-a. Treba napomenuti

ti da je humanitarnu akciju i promociju CD-a »I tvoja mala kap...« podržalo u svom programu 90-tak radiopostaja iz cijele Hrvatske i BiH.

Zahvaljujući medijskoj podršci te požrtvovnosti djelatnika spomenutih medija možemo reći da je susret vrlo dobro odjeknuo u hrvatskom medijskom prostoru, te da su istaknute njegove istinske vrijednosti. Kao ilustraciju navodimo primjer istarskog dnevnika »Glas Istre«, koji je u nedjelju 30. travnja donio opsežan prilog na osam stranica, posvetivši i naslovnicu za, citiramo, »Susretište ljubavi«. Hrvatski katolički radio pripreme za susret je pratio od veljače, kroz posebne emisije u nekoliko termina tjedno, a izravno je prenosio samu euharistiju (koju je prenijela i mreža od 14 radiopostaja). Hrvatska televizija također je imala izravni prijenos euharistije, uz opsežna izvješća u redovnom informativnom programu. U press centru, postavljenom 29. i 30. travnja u prostorijama Zajednice Talijana u Puli, bilo je 50 akreditiranih medijskih djelatnika iz svih važnijih medijskih kuća u Hrvatskoj.

Web stranica susreta, www.shkm.info, donijela je mjesec dana prije susreta sve važne informacije za one koje dolaze u Pulu: od opisa programa do detaljnih uputa o smještaju za goste. Stranica će još neko vrijeme biti dostupna, na nju će se postaviti fotografije susreta. Prije no što je otvorena ova posebna domena, informacije su se plasirale na stranicama Biskupije porečke i pulske, kao i na stranicama Katoličke udruge mladih Istre: www.kumi.hr.

Ipak, treba reći da su pojedine nacionalne dnevne novine nažalost donijele vrlo kratka izvješća s toga susreta (poila kartice). Prekratka s obzirom na to da se, prema riječima mons. Ante Ivasa, biskupa šibenskoga, radi o »najvažnijem događaju Crkve u Hrvatskoj u ovoj godini«.

Duhovni poticaj za svakodnevni život

Vrijednost ovoga i ovakvih susreta je prije svega u tome što se mladome čovjeku pruža pozitivan sadržaj koji je moderan, ali ispunjen neprolaznim vrijednostima. Ne možemo zaobići svjedočanstva koja su mladi imali prilike čuti u Areni: ona – dolazeći iz svijeta sporta, kazališta, glazbe – stižu zapravo izravno iz »svijeta«, iz realnoga života, i potiču na promišljanje o konkretnom kršćanskom životu koji je uspješan u svakom smislu: realiziran kroz struku i prožet sadržajem vjere. Ne treba posebno napominjati koliko mladom čovjeku znači i prilika da putuje i upozna svoje vršnjake te da kroz druženje s njima dobije poticaj za svoj duhovni život. Ili, kako sam kasnije čula u školi od vjeroučenika koji su bili na susretu: »Upoznali smo mlade koji su baš kao i mi! Neopterećeni, normalni!«

Ako postoji neka zamjerka susretu u Puli, onda je to u prvom redu ono što je i nas organizatore brinulo i ograničavalo od samog početka: prostor. Naime, Arena je (pod jurisdikcijom Arheološkog muzeja Istre) zbog sigurnosnih razloga od strane policije i Konzervatorskog zavoda registrirana za prijem 10 000 ljudi, i od početka se znalo da neće moći svi u nju ući. Na kraju, ipak ju je ispunilo oko 14 000 ljudi, a ostali su sv. misu i program pratili izvana, putem videozidova. Žao nam je što nisu svi mogli biti u Areni, a to i ovom prigodom ističemo, kao i što u Istri ne postoji prostor koji bi mogao primiti tako velik broj ljudi.

S druge strane, od strane policije koja je brinula o sigurnosti na samom susretu, nismo dobili nikakav podatak o bilo kakvoj intervenciji ili incidentu, što bi se moglo očekivati na skupu od 18 000 ljudi. Stoga sve pohvale našim mladima! No ipak treba reći da su neki mladi, istina malobrojni, došli na susret nepripremljeni – unatoč

uputama od strane Ureda za mlade pri HBK i katehezama koje su izrađene i podijeljene svim vjeroučiteljima i zajednicama upravo radi pripreme mladih za susret. Stoga potičemo voditelje zajednica i vjeroučitelje koji to nisu ovaj put učinili, da za sljedeći susret malo više vremena posвете pripremi svojih grupa, kako bi svaki takav susret na najbolji mogući način odjeknuo u njihovim srcima!

U Biskupiji porečkoj i pulskoj sad se nastavljaju aktivnosti u sklopu Godine mladih, sljedeći Biskupijski susret mladih – ZEMI bio je u Rovinju, 28. svibnja. Ne završava sve sa susretom u Puli, već se aktivnosti za mlade nastavljaju putem udruuga i župnih zajednica koje je ovaj susret dodatno ohrabrio. S radom će nastaviti i Ured za mlade pri Biskupiji porečkoj i pulskoj.

* * *

JELENA VUKOVIĆ

- *Kako je promatrati svijet oko sebe u kojem mnoge uobičajene stvari ne možeš raditi, kakav je to osjećaj?*

Osoba sam s invaliditetom od rođenja. Dogodila se povreda pri porodu, posljedica koje jest da sad nosim natkoljenu protezu. To je, eto, razlog zbog kojega nešto u životu ne mogu. Moram priznati da nije lako biti osoba s invaliditetom. Mnogo je teških životnih okolnosti kojima si stalno okružen, a svaki dan sa sobom nosi neke nove naizgled nepremostive barijere. Teško je i kad shvatiš da ne možeš trčati kao ostala djeca, da ne možeš voziti bicikl, a onda kasnije i da se ne možeš upisati u srednju školu koju sam odabereš, već u onu za koju liječnici misle da je dobra za tebe. Problem je i u pubertetskom razdoblju, kada teško možeš naći dečka, ne možeš voziti auto koji bi možda želio voziti, ne možeš se upisati na fakultet koji želiš jer ne zadovoljavaš uvjete o zdravstvenoj sposobnosti... problem je i sam obuti cipelu. Svakoga dana dolaziš do neke nove bolne spoznaje. Ipak, u svim tim trenucima, iako nisam poznavala Boga niti sam bila svjesna da je On uvijek tu

negdje i da se baš On nalazi u svim tim divnim ljudima koji me okružuju, nosila me ljubav mojih roditelja, prijatelja i tolikih divnih ljudi koje mi je Gospodin stavio na životni put. A onda je došlo vrijeme da upoznam Njega, Silnoga Boga i najboljega prijatelja. Bilo mi je nevjerovatno da se moj život može u samo nekoliko minuta okrenuti za 180 stupnjeva i da mogu postati novo biće. Upoznavajući Boga, životne su mi staze postale prohodnije, dobila sam Prijatelja. I danas u mom životu postoje mnoge prepreke koje ne mogu preskočiti, ali Gospodin je taj koji mi daje snage da nađem neki okolni put i njime prođem, jer je On Onaj kojemu je sve moguće. Ne razumijem uvijek zašto su stvari kakve jesu, ali kako vrijeme ide i odgovori se nižu, jedno je sigurno – uz Njegovu pomoć ne postoji ništa što ne mogu. Ako to ne mogu u tjelesnom smislu, On mi daje snage da to učinim u duhovnom smislu.

- *Koji je tvoj temeljni motiv za velike uspjehe koje postižeš?*

Na početku je bio da pokažem svijetu i sebi kako i ja to mogu. Danas mnogo drugačije gledam, danas je moj motiv da se u

svemu proslavi Bog, pa tako i u sportskim uspjesima, jer su oni i Njegova zasluga. Sve svoje uspjehe smatram velikim Božjim darom, a ako se darovi ne dijele, nikada se neće umnožiti. Želim pokazati mladim ljudima, a osobito osobama s invaliditetom, da vrijede i da se isplati boriti za život. Život je najljepši dar, a sport je jedan od načina samoizgradnje, izgradnje vlastite osobnosti, upornosti i volje za životom. Sva sreća da je Gospodin toliko jak da može oko vrata nositi sve one medalje koje sam Mu darovala.

- *Što ti u životu najteže pada?*

Kada me ljudi koji me tek upoznaju procjenjuju po fizičkom izgledu, a ne po onome što nosim u srcu; po onome kako izgledam, a ne po onome što ja jesam.

- *Što te veseli?*

Radujem se što me Bog voli, »što rasipa svijet za mene«, radujem se svakom novom danu, suncu koje izlazi, svakoj kapi kiše kojom nas Gospodin blagoslivlja, svakom osmijehu, prijatelju i prijateljici, radujem se divnim ljudima koji me svakoga dana okružuju, svakom zagrljaju, kada mogu nekome posvjedočiti da Bog uistinu postoji i može mijenjati ljudske živote, pa i onih koji su na samom dnu. Najviše se radujem što postojim i što mi je Bog podario dar života!

- *Jesi li si ikada postavila pitanje koje ljudi danas često sebi postavljaju kada im se dogode nevolje u životu – »Bože moj, čime sam to zaslužila?«*

Pa nije baš bilo isto pitanje, ali slično. Mnogo sam se puta pitala »zašto baš ja?«, zašto sam se baš ja trebala tako roditi, za-

što ovo, zašto ono... Ali su mi nakon mnogo godina došli odgovori i još uvijek mi dolaze. Znam da mogu svjedočiti da znam zašto sam se baš ja tako rodila – da sam se rodila zdrava, sigurna sam da nikada ne bih upoznala Gospodina, ne bih Ga ni tražila jer mi On ne bi bio potreban u mom »savršenom životu«. Nisam sveta i imam mnogo kriza u životu, kada mi je teško, kada si opet postavljam ta pitanja i kad me proganja osjećaj da je Gospodin daleko. Tek kasnije shvatim da mi u takvim trenucima nikada nije bio bliži, u takvim trenucima On je taj koji me nosi u svom naručju i tada se Njegove stope ne mogu vidjeti u pijesku. Vjerujem da mi Gospodin nikada ne daje više nego mogu nositi. Reakcija na nešto loše što mi se dogodi u životu je kratkoga vijeka, dok u toj patnji ne nađem smisao. Znam samo da patnja gubi smisao samo onda kada sam ja daleko od Njega.

- *Hoćeš li štogod poručiti mladima?*

Svijet je danas tako okrutan, pun mržnje i nasilja, a mi u svemu tome imamo tu milost da smo Njegovi. I zato moramo tu radost, taj mir i ljubav koju nam Gospodin daje, širiti dalje. Bog te ljubi, mladi čovjče, to je sigurno. I onda kada ti to možda ne osjećaš, znaj da je tu negdje u skrovitosti tvoga srca, potraži Ga i onda kad ti je teško. Kada osjetiš da te Gospodin zove, ne odupiri se! Ne stavljaš vatru u uši i ne pravi se da ga ne čuješ, kao da se tebe to ne tiče, nego kreni smjerno, potrči Mu u zagrljaj! On je jedini koji može utažiti tvoju žed za istinskom ljubavlju! Znaj samo jedno: ako te je jednom pozvao, On od tebe nikada neće odustati! Bog vas blagoslovio!

Priredila: Marija Mejak

Razgovor s LINOM ČERVAROM

- *Lino, po zanimanju ste nastavnik hrvatskoga jezika i novinar. Kako se nastavnik hrvatskoga jezika našao u rukometnim vodama?*

– Zato što ima i neka poveznica između sporta i književnosti, sve je to jedna škola života koja se odigrava: čitajući knjige čovjek praktički »trenira« svoju spoznaju, pogled na život – tako i sport, kao što obrazovanje nudi učenje – sport nudi odgoj, nudi sazrijevanje čovjeka, nudi zajedništvo kod igrača. Radio sam s djecom u školi, ali sam radio i s djecom na igralištu. Prema tome, bio sam na dva ista zadatka – da odgojim, napravim dobra čovjeka i dobra sportaša. A to nudi i škola i sport. To je jedna poveznica obrazovanja i sporta, tu se uči i odgaja čovjeka. To je za mene jedna te ista stvar.

- *U proljeće 2002. godine postali ste izbornik rukometne reprezentacije Hrvatske. U to su vrijeme svi, na neki način, bježali od reprezentacije (kako igrači tako i treneri i stručnjaci) jer su smatrali da ima gubitnički mentalitet i da nema perspektivu. Međutim, Vi ste imali viziju i u roku nešto više od 2 godine s tom ste selekcijom postali i svjetski prvak i olimpijski pobjednik! Odakle crpate taj optimizam čak i u situacijama kada se čini da je oko Vas sve nekako beznadno i crno?*

Pa upravo to što mi je uvijek bio pred očima mali David koji se morao boriti protiv Golijata, u meni je isprovociralo neki prkos, želju za dokazivanjem i sebe samog i djece za koju su dijagnosticirali da su čak i bolesnouvna, da nisu perspektivna, da su propao projekt, a radilo se o mladim ljudima koji su praktički na međunarodnoj sceni doživljavali samo neuspjehe. I u trenutku kad su ih svi napustili, kad su vrhnje

svi pobrali, kad se od njih više nije ništa moglo napraviti, tad sam ja, čovjek iz provincije, dobio šansu. Čovjek iz provincije je obično osuđen na to da kad dobije i najmanju šansu, da je odmah prigrlji. Tako sam ja uzeo tu »netaalentiranu«, »neperspektivnu« djecu. I za mene se tvrdilo da sam čovjek koji to ne može voditi. Eto, to je bio moj najveći poticaj da se oduprem onome koji presuđuje. I danas imamo slučajeve da se unaprijed presuđuje, odnosno da se obezvređuje druge, ukazuje se na to da od njih neće biti ništa.

Ja sam sakupio tu djecu i rekao da imam ideju koja mora prerasti u zajedničku viziju i da mislim da možemo zajednički postići rezultat. To je bio naš poticaj da dokažemo svima onima koji su u nama vidjeli propali projekt da imamo šanse uspjeti, to je bio onaj spiritus movens da dokažemo svima da u ljudima ima potencijala, samo ga ne znamo iskoristiti.

- *U svojoj knjizi »Od Učke do Olimpa« između ostalih posebno izdvajate jednu ljudsku vrlinu: skromnost. Kažete da su i vaši igrači dobri, pametni i skromni te da ste se u toj skromnosti nekako prepoznali...*

Ja mislim i danas kad sam trener olimpijskog i svjetskog prvaka, kad su oni pobrali sve najviše što se u sportskoj karijeri može osvojiti, kad su oni na vrhu Olimpa, da je naša najveća snaga bila pozitivan naboj, energija koju smo prenosili na druge ljude koji su nas gledali pred tv-ekranima ili su nas pratili. Skromnost i želja da se uspije su važni. Rekao sam tada, a ponavljam i danas, da ćemo imati uspjeha ubuduće samo ako budemo mogli zadržati tu skromnost. U onom času kada naša ekipa ne bude više skromna, kad je ne bude krašio entuzijazam koji dolazi iz duše, neće moći više imati rezultata.

Tako sam na koricama te knjige napisao nekoliko riječi koje oslikavaju upravo to što sam rekao – da sport ne promovira samo domovinu i karakter ljudi, već i kulturu naroda. Kažem u Ateni, pradamovini Olimpijskih igara: »Naša je rukometna reprezentacija, pored u svijetu nezabilježene rukometne rapsodije, predstavila i prikazala i cjelokupnu kulturu našeg naroda. Ljudi su diljem svijeta mogli vidjeti više od igre loptom: entuzijazam, skromnost pobjednika, plemenitu dušu, djetinju radost, ustrajnost, optimizam i pobjednički mentalitet kojima su naši igrači zračili u opipljivo većoj mjeri od ostalih.«

- *Volite reći da je reprezentacija jedna velika obitelj, da svoje igrače doživljavate kao svoju djecu. Kakav je osjećaj imati toliko (muške) djece? Koliko je uloga obitelji važna u društvu danas?*

Rekao sam to. Za razliku od pojedinačnoga sporta, koji je ipak više stvar toga pojedinca i, da tako kažemo, više problem

njegove obitelji jer on uglavnom nije proizvod sustava već je rezultat brige obitelji za vlastito dijete koje se vodi kroz sportski život, ja promoviram jedan kolektivni sport gdje treba objediniti, složiti u skladan orkestar 20 nejednakih ljudi, različitih karaktera i spoznaje. Moram složiti orkestar kojim mogu dirimirati.

Da bih mogao voditi ljude, ja svakom pojedincu moram pristupiti i kao trener i kao roditelj. Znači, moram ga razumjeti, poslušati, vidjeti kakav problem možda ima. Treba imati neku emocionalnu inteligenciju da bi se čitali osjećaji. To je veoma važno kad se slaže jedan tim. Trebamo biti kao jedna obitelj u kojoj je zadovoljstvo bit, u kojoj je zadovoljstvo dijeliti radost pobjede i tugu poraza. Treba u njoj naći dodatnu snagu, nekoga tko ti daje potporu kada ti je teško, kad moraš doći do cilja, kad moraš pobijediti. To promovira zajedništvo kolektivnog sporta. Tu ima dosta sličnosti s obitelji, to je stvarno jedna velika obitelj.

- *Lino, kada Vam je u životu bilo najteže? Kako ste izašli iz krize?*

Najteža mi je bila smrt moje majke, kad sam imao 12 godina. Bolovala je od leukemije i umirala pet godina. To je bilo pet teških godina za mene kao najmlađega člana obitelji, a svatko zna što znači majka u tim godinama. Prati me to cijeli život, a ostaje ožiljak koji stalno nosim u sobi i ponekad sjeta koja me obuzme kad vidim da drugi imaju potpunu obitelj.

Zato i danas tu čvrstu vezu osjećam prema djeci, prema unučadi, obitelji. Tu ljubav i vezu više znam cijeniti danas jer ih nisam imao kao dijete.

- *U Vašim izjavama često nailazimo na riječi kojima opisujete ljubav prema svom rodnom kraju, narodu, domovini. Jedna*

od najdirljivijih domoljubnih misli bila je Vaša izjava prije finala OI u Ateni 2004. Tada ste rekli: »Želimo vratiti dostojanstvo hrvatskom čovjeku. Zašto bismo se sramili svojih korijena? Zašto bismo se sramili činjenice da smo uspješni i da i mi u nečemu možemo biti najbolji na svijetu?«

To je nešto što me isprovociralo kod naših ljudi, poglavito onih koji daju izjave javno, kod medija ili političara. Čini se, naime, ponekad kao da mi ne želimo promovirati svoj identitet. Ja mislim da čovjek bez identiteta nema sigurnost, nema samopouzdanje. Poštivati, promovirati svoj kraj, svoju obitelj i svoju domovinu, znači imati sigurnost. Sigurnost je vrlo bitna u razgovoru i kontaktu s dragim ljudima, jer onda ste ravnopravan partner, onda možete poštivati drugoga čovjeka, druge nacionalnosti itd. Smatram da djeci treba usaditi identitet, jer bez identiteta čovjek je riba ili ptica. Mislim da čovjeku treba da bude dio kulture, dio jednog naroda. Naravno, to netko naziva domoljubljem, premda ja kažem da prije svega dolazi čovjekoljublje, da čovjek treba voljeti sve ljude bez obzira na vjeru ili nacionalnu pripadnost. Treba voljeti čovjeka, ali isto tako treba biti ponosan na ono što jesi, jer jedino tako možeš držati glavu uspravno, možeš gledati čovjeka i poštivati ga.

Čovjek bez identiteta odbacuje odgovornost za svoju obitelj, svoj kraj, svoju domovinu. Prema tome, samo čovjek koji izbjegava odgovornost neće identiteta. Mislim da je sada vrijeme odgovornosti na svim razinama, od obitelji do domovine. Zato smatram da je to bio povratak ponosu, dostojanstvenosti. Zamislite da jedna mala zemlja sa 4,5 milijuna stanovnika ima toliki ugled i takvo ekskluzivno pravo u konkurenciji 202 zemlje da njeni predstavnici stoje na pobjedničkom postolju, da im

se svira himna. Ja sam se osjećao jako ponosno. Zato sam pozvao ljude i zato sam tražio da ljudi izađu na balkone, da izvjesje zastave jer se ponekad treba osjetiti pobjednikom. To je dobro za sve nas i treba se time ponositi. Gubitnici, oni koji nisu ništa u životu napravili, ne žele takve. Oni ne žele da se drugi izdigne i da njegov čovjek pokaže da je dobar, da nešto vrijedi.

Mi trebamo biti zadovoljni i sretni da možemo pohvaliti svoje dijete, ali isto tako da možemo pohvaliti bilo kojeg građanina svoje domovine.

- *Vi ste dokazali kako i običan, »mali« čovjek može uspjeti ako je pošten, vrijedan i ako vjeruje u Boga i u svoje mogućnosti...*

Bitno je reći, a to podsjeća na moje razmišljanje na SHKM-u, da mladi moraju dići glas i progovoriti o problemima. Jer vidite, danas živimo u vremenu kad se mladima u svim oblicima života pa i u sredstvima javnog priopćavanja nameću, i to agresivno, pesimizam, defetizam, negacija svega pozitivnoga. Na svakom koraku dominira relativizacija činjenica i događaja, te polarizacija stavova. Nije to nikakav poželjni pluralizam, odnosno pluralizam izvora informacija kao jedini put do istine, već je to poticaj na stvaranje čak i kod naših mladih ljudi mržnje među ljudima, među našom djecom. Mislim da takvu poruku mladi ne smiju prihvatiti. Mladi moraju ponuditi alternativu, a to je stav svih onih koji čine 92% u domovini, da je vjera, vjera u Boga, vjera u sebe, ljubav prema čovjeku bez obzira na vjeru i nacionalnost zapravo najveća snaga čovjeka.

Mislim da mladi moraju pokazati snagu zajedništva, povjerenja, tolerancije.

Kršćanin uvijek nudi optimizam, naudu, izlaz iz moralne krize, koja je po mojemu mišljenju danas glavna kočnica našega društva. Mladi žele da znanje, rad, trud,

inovativnost i kreativnost zajamče uspjeh u životu. Oni zbog toga moraju dići svoj glas i zatražiti veće povjerenje društva i svih njegovih institucija, moraju izaći iz sjene svojih djedova i očeva.

Osim toga, danas šaćica ljudi – po meni, a to ne mogu nikako prihvatiti – agresivno nameće stav da se našoj djeci ne moraju prenijeti moralne i kulturne tradicije. Ta manjina odbacuje tradicionalne vrijednosti, promovira krizu braka i obitelji, a time doprinosi činjenici da se sve više djece osjeća nevoljenom, nesretnom i izgubljenom. Takvu namjeru da naša djeca ostanu

bez ljubavi i budu moralno i etički nepismena, hrvatska mladež mora odlučno odbaciti.

Na kraju, kao trener olimpijskih pobjednika, mogu sa zadovoljstvom i ponosom reći da sport i olimpijski pokret nastoje doprinijeti izgradnji boljeg i mirnijeg svijeta, gdje se ljudi ne razlikuju i gdje se samo radom i upornošću dolazi do Olimpa. Dakle, do svijeta u kojem će biti više humanizma, ljubavi prema čovjeku, djeci i obitelji, one ljubavi koja danas nema alternative.

Priredili:

Tomislav Vraneša i Marija Mejak

* * *

Izjava povodom Susreta hrvatske katoličke mladeži u Puli 2006.

Nadahnuće i poticaj za rad pronalazim u činjenici da smo svi pozvani sudjelovati u svagdanjem nastajanju svijeta oko nas i u nama. Živimo u svijetu kakav i sami stvaramo, svakim svojim pogledom, svakom riječju, svakim djelom. Kultura, umjetnost i mediji nisu tu da bi nam bili ogledalo u kojem ćemo se samodopadno ogledavati, ili da ih, predbacujući im mane, podmećemo drugima pod nos, već zato da nas vide i da nam pokazuju put i način na koji ćemo se svi zajedno oslobađati predrasuda, nadrastati svoje uskogrudne stavove i porive te učiti gledati i prihvaćati svijet, ljude i život u njihovoj pravoj punini, u pravoj mjeri ljubavi Božje kojom su nam darovani.

Rene Medvešek

Priredila: Marija Mejak